

Nr 75.

Av herr **Olsson, P. Magnus**, om vidtagande av åtgärder för en jämlik och rättvis taxering av jordbruksfastigheter.

Att uppnå en jämlik och rättvis jordbruksfastighetstaxering har städse varit ett allmänt efterlängtat önskemål bland landets jordbrukare, men alltjämt synes detta önskemål lika fjärran och ouppnåeligt.

Orsaken härtill finner jag för min del vara, att samma taxeringsförfarande användes för jordbruksfastighet som för annan fastighet och andra beskattningsföremål, ehuru desamma till sin natur äro så väsentligt olika.

Det kan måhända invändas, att antalet besvär över jordbruksfastighetstaxeringen ej äro så talrika, men detta beror helt visst därpå att erfarenheten givit vid handen, att det är så gott som utsiktslöst att i prövningsnämnden vinna någon ändring i taxeringen, enär dess ledamöter ogärna inlåta sig på att döma i en sak, som ej kan rättvist avgöras utan på ort och ställe, och måhända har ingen av prövningsnämndens ledamöter ens sett den fastighet, som det är fråga om att värdesätta. Dessutom har erfarenheten visat, att uppfattningen om en rättvis taxering av jordbruksfastighet kan vara ganska olika inom olika kommuner.

Att söka efter ett taxeringsförfarande, som på samma gång det giver möjlighet för en jämlik och rättvis taxering, icke allenast inom varje kommun utan jämväl de olika kommunerna emellan, även tillförsäkrar att, där misstag vid taxeringen begåtts, verklig rättelse också är möjlig att uppnå, är sålunda det mål, vartill jag med denna motion syftar.

Att uti en riksdagsmotion framlägga ett fullständigt utarbetat förslag i ett sådant fall, som här är fråga om, är naturligtvis otänkbart, utan tarvas härför en sorgfällig utredning. Jag skall emeller-

tid tillåta mig att här angiva de synpunkter, som jag för min del tror skulle åstadkomma en väsentlig förbättring, nämligen:

Att inom varje län eller landstingsområde tillsättes en nämnd, bestående t. ex. av ordförande och två ledamöter, som hava att inom en femårsperiod taxera en jordbruksfastighet inom varje kommun på liknande sätt, som vanligen sker vid s. k. hypoteksvärderingar. Denna fastighet skulle sedan av vederbörande sockens taxeringskommitté tagas till utgångspunkt för sitt vidare taxeringsarbete. Till denna länsnämnd skulle besvär över taxeringskommitténs verkliga eller förmenta misstag ingivas eller översändas, och skall läsnämnden därefter på ort och ställe pröva, huruvida taxeringen skett efter den givna normen, samt på grund av den verkställda undersökningen avgöra besvären.

Om vederbörande kommun och möjligen även fastighetsägaren själv, där det visat sig, att han i oträngt mål besvärat sig, till någon del får bidra till kostnaden för undersökningen, så torde kunna påräknas, att taxeringsnämnden befitar sig om att gå tillväga så noggrannt som möjligt, varigenom besvären sannolikt kunna antagas bli mycket fåtaliga eller kanske rent av sällsynta.

Jag förbiser ej, att vi måhända rätt snart hava att emotse förslag till ny kommunal skattelag, men huruvida detta förslag även kommer att beröra själva taxeringsförfarandet, är mig obekant.

Då det emellertid icke är uteslutet, att med antagandet av en sådan ny skattelag kan dröja, ovisst hur länge, och jag anser det vara av största vikt att snarast möjligt få till stånd ett bättre och framförallt tillförlitligare förfaringssätt för jordbruksfastighetstaxeringen, tillåter jag mig anhålla,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om förslag till sådan ändring i gällande taxeringsförfordning beträffande taxeringsförfarandet, att större möjlighet vinnes för en jämlik och rättvis taxering av jordbruksfastigheter.

Stockholm den 20 januari 1920.

P. M. Olsson.